

Temeljem članka 41. stavak 2. Zakona o vodama ("Narodne novine" broj 107/95.i 150/05.), članka 42. stavak 1. Pravilnika o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta ("Narodne novine" broj 55/02.), i članka 30. točka 2. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05. i 2/06.) uz prethodno mišljenje Hrvatskih voda, klasa: 325-03/05-06/73, urbroj: 374-23-3-05-2, od 23. listopada 2006. godine, Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 12. sjednici 1. prosinca 2006. godine

ODLUKU

o zaštiti izvorišta "Crpilište Prosine"

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

U cilju osiguranja zaštite od zagađenja vode za piće i drugih utjecaja koji mogu nepovoljno utjecati na zdravstvenu ispravnost vode ili njezinu izdašnost, ovom Odlukom utvrđuju se zone sanitarne zaštite izvorišta "Crpilište Prosine" (u daljnjem tekstu: Izvorište), sanitarni i drugi uvjeti, te mjere za zaštitu Izvorišta od zagađenja.

Zone sanitarne zaštite Izvorišta nalaze se na području općina Kneževi Vinogradi i Čeminac.

Članak 2.

Zone i mjere sanitarne zaštite Izvorišta određuju se prema Elaboratu "Crpilište Prosine - Elaborat o zaštitnim zonama izvorišta" kojega je u lipnju 2004. godine izradio Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Sveučilišta u Zagrebu, a kojim je utvrđeno da se radi o izvorištu vodonosnika s međuzrnskom poroznošću.

II. ZONE I MJERE ZAŠTITE

Članak 3.

Zone sanitarne zaštite su:

1. Zona ograničenja i kontrole - III. zona,
2. Zona strogoga režima zaštite - I. i II. zona.

Članak 4.

Zone sanitarne zaštite iz članka 3. ove Odluke, opisane su u daljnjem tekstu i ucrtane na kartama i to u mjerilu 1:1 000 za I. i II. zonu (karta 1) i 1:25 000 za III. zonu (karta 2).

1. Zona ograničenja i kontrole - III. zona

Članak 5.

Zona ograničenja i kontrole - III. zona, utvrđena je radi zaštite i smanjenja rizika onečišćenja podzemnih voda od teško razgradivih kemijskih i radioaktivnih tvari, sprječavanja od mogućeg ugrožavanja prirodno raspoložive kakvoće i količine podzemne vode te osiguranja prostora za zaštitu podzemnih voda.

Članak 6.

Područje III. zone obuhvaća područje izvan granica I. i II. zone do granice izračunatog napajanja i obuhvaća područje istočno od naselja Karanac, južno od naselja Kamenac (uključivo i krajnji južni dio naselja Kamenac), južno od naselja Kneževi Vinogradi (uključivo i južni dio naselja Kneževi Vinogradi), zapadno do farme Jasenovac (uključivo i farmu Jasenovac), te istočno prostor od farme Karanac, s pripadajućim prometnicama i poljoprivrednim površinama. Vanjske granice III. zone određene su u skladu s izračunatim razvođem nagnutoga vodonosnika i daljnjem razvitku izvorišta podzemnih voda iz zahvaćenoga vodonosnika.

Najsjevernija točka granice nalazi se u mjestu Kamenac i to na križanju puta kč.br. 592 i ceste Kamenac-Kneževi Vinogradi kč.br. 718, odavde nastavlja jugoistočnom granicom navedene katastarske čestice do granice katastarske općine Kamenac-Kneževi Vinogradi. Nastavlja jugoistočnom granicom kč.br. 1322 u katastarskoj općini Kneževi Vinogradi koja je nastavak ceste Kamenac-Kneževi Vinogradi. Dolazi do Glavne ulice kč.br. 1268 presjeca ju i njezinim sjeveroistočnim rubom ide do križanja s putom kč.br. 1361, presjeca isti i nastavlja južnom granicom puta kč.br. 2201 do kanala kč.br. 1979, zatim prema jugu zapadnom granicom istog kanala do spoja s kanalom kč.br. 1985. Jugoistočno njegovom zapadnom stranom dolazi do spoja s putom kč.br. 2204, presijeca ga i skreće prema zapadu sjevernom granicom kanala 1988/1, produžava sve od spoja s kanalom kč.br. 1987, presijeca ga te se lomi jugozapadno i njegovom zapadnom granicom nastavlja do kraja kč.br. 1659 te se lomi prema zapadu presijecajući kanal kč.br. 2056 i česticu 1658, dolazi do granice katastarske općine Grabovac.

Nastavlja zatim jugozapadno sjevernom granicom puta 635 kroz katastarsku općinu Grabovac do granice s katastarskom općinom Kozarac. Lomi se sjeverno i nastavlja istočnom granicom puta kč.br. 875 u katastarskoj općini Kozarac koja je ujedno i granica katastarskih općina Kozarac i Grabovac. Dolazi do puta kč.br. 714, siječe ga i lomi se prema istoku te njegovom istočnom granicom ide do križanja s putom kč.br. 702, lomi se prema sjeveru i njegovom istočnom granicom ide do kanala Bojana kč.br. 657 siječe ga i nastavlja prema sjeveru istočnom granicom kanala kč.br. 669 do križanja s cestom Kozarac-Kneževi Vinogradi kč.br. 675, siječe ju i lomi se prema zapadu i njegovom sjevernom granicom ide do križanja s putom kč.br. 707 i tu se lomi prema sjeveru i nastavlja njegovom istočnom granicom do puta kč.br. 726, siječe ga kao i kanal kč.br. 657 i nastavlja prema sjeveru istočnom granicom puta kč.br. 703 do granice katastarske općine Kozarac-Karanac.

Granica se nastavlja prema sjeveru kroz katastarsku općinu Karanac istočnom granicom puta kč.br.1266 do kč.br. 1206 lomi se prema istoku i nastavlja njezinom granicom do loma i ide prema sjeveru do puta kč.br. 1260, zatim se lomi prema zapadu i njegovom južnom stranom ide do kraja parcele i križanja s kanalom kč.br. 1257, te se lomi prema sjeveru i njegovom istočnom granicom prateći njegovu granicu lomi se prema istoku i nastavlja njegovom južnom granicom, prateći je lomi se prema sjeveru, dolazi do njezinog kraja i dalje nastavlja granicom kč.br. 1192. Prateći je lomi se prema zapadu i dolazi do puta kč.br. 1261 i nastavlja prema sjeveru njegovom istočnom granicom do ceste Kozarac-Batina kč.br. 1246, presjeca ju te se lomi prema istoku i njegovom sjevernom granicom dolazi do križanja s putom kč.br. 1240 i njegovom istočnom granicom nastavlja sjeverozapadno do križanja s putom kč.br. 408, lomi se sjeverozapadno te njegovom južnom granicom nastavlja do

granice katastarskih općina Karanac-Kamenac. Granica zatim kroz katastarsku općinu Kamenac južnom granicom puta kč.br. 553 dolazi do kanala 704, presijeca ga kao i put kč.br. 719, te nastavlja južnom granicom puta kč.br. 592 do križanja s cestom Kamenac-Kneževi Vinogradi kč.br. 718, koja je početna točka opisa granice.

Članak 7.

Unutar područja III. zone zabranjuje se:

1. ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
2. skladištenje, obrađivanje i odlaganje otpada,
3. građenje pogona za proizvodnju opasnih tvari i drugih kemijskih pogona i postrojenja koja mogu ugroziti kakvoću ili izdašnost podzemnih voda,
4. odstranjivanje površinskog pokrivača za druge namjene, osim ako se na temelju hidrogeološkog elaborata ne dokaže da nema opasnosti za Izvorište,
5. otvoreno uskladištenje kemijskih sredstava za rast i zaštitu bilja i uništavanje korova,
6. izgradnja rezervoara i pretakališta za naftu i naftne derivate, osim ako se hidrogeološkim istraživanjima ne propišu primjerene mjere zaštite od mogućega procjeđivanja u podzemlje i sustava kontrole,
7. gradnja prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda,
8. izgradnja cjevovoda za tekućine koje su štetne i opasne za vodu,
9. izrada bušenih zdenaca, osim ukoliko su u vlasništvu pravne osobe koja obavlja javnu vodoopskrbu i upravlja vodozahvatom (u daljnjem tekstu: ovlaštena pravna osoba), uz njezino odobrenje i stalni nadzor nad korištenjem.

Članak 8.

Na području III. zone potrebno je provesti sljedeće mjere zaštite:

- provesti sanaciju postojećeg sustava odvodnje proizvodnih građevina, a što se odnosi i na građevine za poljoprivrednu proizvodnju, uključivo i farme,
- nizvodno od postojećih onečišćivača, ovlaštena pravna osoba prati kakvoću podzemnih voda.

Članak 9.

Hrvatske vode su dužne uz granicu III. zone postaviti odgovarajuće oznake u obliku natpisnih ploča, odnosno znakova, na mjestima gdje granica III. zone presijeca prometnice, odnosno:

- uz južni rub nerazvrstane ceste Karanac-Kamenac, istočno do naselja Kamenac,
- uz južni rub lokalne ceste L 44010 zapadno do naselja Kneževi Vinogradi,
- na mjestu gdje presijeca državnu cestu D 212,
- na mjestu gdje će presjecati novu državnu cestu istočno od naselja Kneževi Vinogradi (nakon izgradnje te ceste),
- na mjestima gdje presijeca lokalnu cestu L 44034,
- na mjestima gdje će presijecati novu državnu cestu sjeverno od šume Kozarac (nakon izgradnje te ceste),
- uz istočni rub lokalne ceste L 44010 između farme Karanac i prostora za tov svinja, te
- na mjestu gdje presijeca državnu cestu D 212 južno od naselja Karanac.

2. Zona strogoga režima zaštite - I. i II. zona

Članak 10.

Područje II. zone kao zone strogoga ograničenja, koje mora obuhvatiti područje do crte od koje podzemna voda ima minimalno vrijeme zadržavanja u podzemlju 50 dana, kod ovog Izvorišta može se ostvariti u sklopu I. zone, jer vertikalno zadržavanje vode pri infiltraciji od površine terena kroz naslage površinskog vodozadržnika do zahvaćenoga vodonosnika iznosi preko 360 dana.

Granična crta ove zone određena je tako da na kč.br. 1502/2 k.o. Kneževi Vinogradi formira pravokutnik dimenzija 27x24 metra u kojem se nalazi Z-4, čije su apsolutne koordinate točaka prikazane u tablici.

Granice I. i II. zone, (nastavno: I. zona) koje se podudaraju, ucrtane su na karti 1.

Članak 11.

I. zona utvrđuje se radi zaštite uređaja za zahvat vode i njegove neposredne okolice od bilo kakvoga onečišćenja te drugih slučajnih ili namjernih negativnih utjecaja.

I. zona, kao zona strogoga režima zaštite proteže se unutar pravokutnika opisanog u prethodnom članku i ucrtanom na karti 1, te navedeno područje mora biti omeđeno ogradom tako da se u sklopu ograde oko zdenca Z-4 nalazi i zdenački piezometar PP-1.

Na području I. zone zabranjeno je obavljanje svih aktivnosti osim onih koji služe crpljenju i kondiciranju vode te transportu vode u vodoopskrbni sustav.

Članak 12.

Ovlaštena pravna osoba nositelj je stvarnopravnih ovlasti na zemljištu u I. zoni.

Članak 13.

Pristup I. zoni dozvoljen je samo radnicima ovlaštene pravne osobe koji rade na poslovima crpljenja, kondiciranja i transporta vode te nadležnim inspekcijskim tijelima.

Pristup trećim osobama dozvoljen je isključivo uz prethodnu najavu i posebno odobrenje ovlaštene pravne osobe.

Svaki posjet I. zoni registrira se u dnevnik koji vodi ovlaštena pravna osoba.

Ovlaštena pravna osoba je dužna imenovati odgovornu osobu za fizičko osiguranje građevina i uređaja od namjernog ili slučajnog onečišćenja i zagađenja voda.

Članak 14.

U I. zoni zabranjuju se sve aktivnosti osim onih vezanih za eksploataciju, pročišćavanje i transport vode u vodoopskrbni sustav.

Mjerama zaštite I. zone isključuje se mogućnost zagađivanja na ovoj površini.

Zaštita se ostvaruje:

1. površinskom drenažom nasipavanjem terena,
2. izvedbom zatvorenoga betonskog okna oko eksploatacijskih zdenaca,
3. postavljanjem stalnog dežurstva na objektima, uz postavljanje lokalne i centralne zvučne dojave za slučaj neodobrenoga pristupa objektu,
4. fizičkim osiguranjem građevine i uređaja.

Članak 15.

- Područje I. zone mora se ograditi ogradom i urediti na sljedeći način:
- površina zemljišta mora biti uređena tako da na njoj nema udubina u kojima bi se zadržavale tekućine,
 - prometne površine predviđene za kretanje vozila, koje su u funkciji dozvoljenih aktivnosti iz članka 14. stavak 1. ove Odluke, moraju imati zatvoreni vodonepropusni sustav za prihvaćanje i odvodnju oborinskih voda,
 - oborinske, tehnološke i sanitarne otpadne vode moraju se odvoditi izvan I. zone zaštite nepropusnom kanalizacijom u javni sustav odvodnje, odnosno mogu se iznimno sakupljati u vodonepropusnu sabirnu jamu zatvorenog tipa koja se mora redovito prazniti putem ovlaštenog poduzeća,
 - prostorije u kojima se nalaze električni uređaji moraju imati posebni ulaz s prometne površine i izgrađene vodonepropusne armirano-betonske tankove odgovarajućeg volumena radi prihvaćanja ulja u slučaju istjecanja. Električni uređaji koji se koriste na izvorištu ne smiju sadržavati ulja na bazi PCB-a.

Članak 16.

Mjere zaštite i uređenja I. zone utvrđene ovom Odlukom provodi ovlaštena pravna osoba.

Ovlaštena pravna osoba dužna je po nalogu nadležnih inspekcijskih službi poduzeti i dodatne odgovarajuće mjere zaštite.

Članak 17.

Ovlaštena pravna osoba dužna je uz granicu I. zone postaviti odgovarajuće oznake i upozorenja o propisanim zaštitnim mjerama i natpisne ploče koje označavaju granicu.

Natpisne ploče iz prethodnog stavka postavljaju se na ogradu ili uz ogradu koja omeđuje I. zonu, a na njima mora pisati:

"Crpilište Prosine
I. zona zaštite
Zona strogog režima zaštite
Zabranjen pristup neovlaštenim osobama".

III. MJERE AKTIVNE ZAŠTITE

1. Neposredni nadzor nad propisanim mjerama zaštite

Članak 18.

Ovlaštena pravna osoba koja obavlja vodoopskrbu obvezuje se provoditi redoviti neposredni nadzor nad provođenjem ove Odluke putem ovlaštene fizičke osobe koja je njezin zaposlenik posebno osposobljen za obavljanje nadzora.

Ovlaštena fizička osoba obvezna je provoditi redovite kontrole provođenja mjera zaštite na zonama sanitarne zaštite jedan puta tjedno i nakon završene kontrole, a najkasnije sljedeći dan načiniti zapisnik o pregledu, kao i načiniti mjesečno izvješće o provođenju Odluke i predati ga direktoru pravne osobe.

U slučaju akcidentnih zagađenja ovlaštena fizička osoba obvezna je odmah izvijestiti neposrednoga rukovoditelja, direktora pravne osobe, te mjerodavne vodnogospodarske i policijske službe, te uz njihovu pomoć predložiti plan sanacije i sudjelovati u njegovoj provedbi sukladno Operativnome planu interventnih mjera u slučaju izvanrednih zagađenja.

Ovlaštena fizička osoba obvezna je provoditi i mjerenja tjedne i rjeđe učestalosti, te u izvješćima zabilježiti redovitost svih mjerenja i kontrola o stanju, kakvoći i količini crpljenih podzemnih voda.

2. Objekti opažackoga sustava (monitoringa)

Članak 19.

Opažacki sustav Izvorišta treba obuhvatiti opažanje razina podzemnih voda, kakvoće podzemnih voda, iz eksploatacijskoga zdenca i piezometara, te crpnih količina iz eksploatacijskoga zdenca Z-4.

Opažanje razine podzemne vode potrebno je provoditi za duboki zahvaćeni vodonosnik te za plitki izvorni sloj preko kojega se napaja zahvaćeni vodonosnik.

- Postojeći objekti prikladni za opažanje razine podzemne vode su:
- postojeći plitki zdenci u Prosinama Z-1 i Z-3 koji imaju funkciju opažackih objekata plitkoga vodonosnika,
 - postojeći piezometri PP-1, PP-2, PP-3, PP-4, PP-5 i K-7 kao "duboki" piezometri kojima je zacjevljen vodonosnik zahvaćen eksploatacijskim zdencom Z-4 i
 - novi plitki piezometri koje treba izraditi u blizini postojećih dubokih piezometara PP-1, PP-2, PP-3, PP-4, PP-5 i K-7 radi oblikovanja piezometarskih gnijezda.

3. Kontrola podzemnih voda

Članak 20.

Radi ostvarenja učinkovite kontrole stanja i kvalitete podzemnih voda te izdašnosti Izvorišta obvezatno je provoditi:

1. mjerenje razina podzemnih voda u eksploatacijskom zdencau i opažackim piezometrima sljedećom učestalošću:
 - zdenac Z-4 svakodnevno,
 - svi piezometri u sklopu piezometarskih gnijezda PP-1, PP-2, PP-3, PP-4, PP-5 i K-7 jednom tjedno,
 - plitki zdenci Z-1 i Z-3 jednom mjesečno,
2. registriranje rada eksploatacijskoga zdenaca kontinuirano (mjerenje protoka, razine vode, vremena rada crpki, tlaka na izlazu iz crpke) ili najmanje jednom dnevno,
3. uzimanje uzoraka vode iz eksploatacijskoga zdenca svakih 15 dana i izvedba kemijske analize koja obuhvaća: mutnoću, boju, miris, okus, elektrovodljivost, pH, amonijak, nitriti, nitrati, utrošak KMnO_4 , Fe, Mn,
4. uzimanje uzoraka vode iz eksploatacijskih zdenaca svakoga drugoga mjeseca i izvedba kemijske i sanitarne analize koja obuhvaća: mutnoću, boju, miris, okus, elektrovodljivost, pH, amonijak, nitriti, nitrati, utrošak KMnO_4 , Fe, Mn, ukupnu tvrdoću, Ca, Mg, Na, Cl, HCO_3 , SO_4 , a od bakterijskih pokazatelja ukupni koliformi, fekalni koliformi i broj aerobnih bakterija,
5. uzimanje uzoraka vode iz eksploatacijskoga zdenca jedan puta godišnje i izvedba kontrolne "C" analize izvan svoga laboratorija.

4. Verifikacija rada Izvorišta i sustava opažanja

Članak 21.

Verifikaciju rada Izvorišta glede kvalitete podzemne vode i izdašnosti vodonosnika i pojedinih zdenaca te sustava opažanja treba provoditi svakih pet godina ili ranije u slučaju proširenja Izvorišta i izvedbe novoga zdenca.

Članak 22.

Sve djelatnosti koje nisu izričito zabranjene posebnim propisima i ovom Odlukom, na području sanitarne zaštite Izvorišta smiju se obavljati isključivo na način da se njihovim obavljanjem ne ugrožava izdašnost i zdravstvena ispravnost vode za piće.

IV. MJERE SANACIJE VODOZAŠTITNOGA PODRUČJA

Članak 23.

Ovom Odlukom utvrđuje se obveza izrade Programa mjera za sanaciju okoliša u zonama zaštite izvorišta "Crpilište Prosine" (u daljnjem tekstu: Program), a koji donosi Skupština Županije.

Program iz prethodnog stavka donosi se po istom postupku kao i ova Odluka.

Program je podloga za sustavno saniranje zatečenog stanja u okolišu u zonama zaštite Izvorišta i izradu, po potrebi, projektnih zadataka za pojedine sanacijske zahvate.

Članak 24.

Program sadrži mjere sanacije okoliša u zonama zaštite Izvorišta, što uključuje i izgrađene građevine, postrojenja i sl., način i rokove za provođenje mjera, nositelje njihove provedbe, način osiguravanja sredstava i nositelje financiranja.

Sastavni dio Programa osim navedenog u stavku 1. ovoga članka su:

1. karte s ucrtanim granicama zona zaštite s naznačenim građevinama i područjima koja mogu nepovoljno utjecati na kakvoću vode ili izdašnost Izvorišta,
2. prijedlog izgradnje sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda građevina i naselja u zonama zaštite Izvorišta i priključenje svih korisnika na isti sustav,
3. prijedlog izgradnje javnog vodoopskrbnog sustava i priključivanje svih korisnika na isti sustav,
4. prijedlog rekonstrukcije prometnica u zonama zaštite Izvorišta,
5. prijedlog poljoprivredne proizvodnje u skladu sa zahtjevima zaštite Izvorišta, uključujući analizu potreba za prenamijenom poljoprivrednih površina i promjenom poljoprivrednih kultura,
6. redovitog praćenja kakvoće voda u zonama zaštite,
7. mjere zaštite voda od onečišćavanja u pojedinim građevinama, pogonima i područjima prema popisima,
8. popis:
 - građevina i postrojenja koje je potrebno sanirati,
 - građevina i postrojenja koje nije moguće sanirati, te se uklanjaju,
 - građevine i postrojenja u kojima se koriste opasne tvari, uz naznaku vrste opasne tvari koja se koristi,
 - spremnike naftnih derivata koji se uklanjaju, odnosno saniraju,
 - odlagališta otpada koja se uklanjaju,
 - područja devastiranih površina koja se ureduju, a osobito površinski iskopi zemlje.

Članak 25.

Potrebna financijska sredstva za izradu Programa za I. zonu osigurava ovlaštena pravna osoba.

Potrebna financijska sredstva za izradu Programa za III. zonu osiguravaju ovlaštena pravna osoba, jedinice lokalne samouprave koje se opskrbljuju s Izvorišta, Hrvatske vode, uz suradnju nadležnih tijela Osječko-baranjske županije.

Rok za izradu Programa je godina dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

Nadzor nad provođenjem ove Odluke utvrđen je zakonskim propisima.

Kakvoću vode za piće i sanitarnu ispravnost uređaja za opskrbu pitkom vodom nadziru tijela čija je nadležnost utvrđena u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.

Članak 27.

Pravna ili fizička osoba koja postupa protivno odredbama ove Odluke, odnosno ne poduzima propisane mjere sanitarne zaštite Izvorišta snosit će odgovornost prema odredbama Zakona o vodama.

Članak 28.

Karte iz članka 4. ove Odluke njezin su sastavni dio i ne objavljuju se.

Članak 29.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Županijskom glasniku".

Klasa: 325-04/06-01/5

Urbroj: 2158/1-01-01-06-5

Osijek, 1. prosinca 2006.

Predsjednik

Damir Rešetar, v.r.